

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Mfv.VIII.10.149/2022/5.

A tanács tagjai: Dr. Stark Marianna a tanács elnöke

Szolnokiné dr. Csernay Krisztina előadó bíró

Dr. Hajdu Edit bíró

Dr. Tánczos Rita bíró

Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna bíró

A felperes: felperes1

cím1

A felperes képviselője: Dr. Kálmán Adrienn Ügyvédi Iroda

cím2

ügyintéző: dr. Kálmán Adrienn ügyvéd

Az alperes: alperes1

cím3

Az alperes képviselője: Noerr & Társai Ügyvédi Iroda

cím4

ügyintéző: dr. Nádasi Zoltán ügyvéd

A per tárgya: azonnali hatályú munkaviszony megszüntetéséből eredő igény

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 1.Mf.31.108/2022/5.

Az elsőfokú bíróság határozata

Fővárosi Törvényszék 16.M.70.905/2020/50.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Ítéltábla 1.Mf.31.108/2022/5. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a Fővárosi Törvényszék 16.M.70.905/2020/50. számú ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 150 925 (százötvenezer-kilencszázhuszonöt) forint másodfokú és 150 925 (százötvenezer-kilencszázhuszonöt) forint felülvizsgálati eljárási perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy az esedékesség napjáig fizessen meg az államnak az állami adó és vámhatóság illetékbevételi számlájára 482 960 (négy száznyolcvankettő ezer-kilencszázhatvan) forint fellebbezési és 603 700 (hat százháromezer-hétszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség ezen határozat jogerőre emelkedésétől számított 60. napon esedékes.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperes 2019. július 3-tól „regionál travel manager” munkakörben állt határozatlan idejű munkaviszonyban az alperesnél. Az alperes a felperes részére a munkavégzéshez mobiltelefont, laptopot, bankkártyát, valamint ezek kiegészítőit biztosította.

[2] A felperes 2020. március 2-től táppénzes betegállományba került.

[3] A felperes közvetlen felettese személyl 2020. április 3-án 15 óra 28 perckor a munkavégzéshez az alperes által biztosított eszközöket felsorolva szöveges üzenetet küldött a felperesnek és azok visszaszolgáltatását kérte azzal, hogy az eszközökért futárt küld. A felperes ugyanezen a napon 16:11-kor kelt válaszüzenetében nyugtázta az alperesi munkáltatótól származó üzenetet és jelezte, hogy a felsoroltakon kívül még nála van az augsburgi kártya is, azt is átadja, kérte azonban, hogy tüntessék fel az átvételi bizonylaton.

[4] Az alperes 2020. április 6-án 13:34-kor küldött szöveges üzenetében arról értesítette a felperest, hogy a megjelölt eszközökért a következő nap délelőttjén futár megy, azokat a felperes készítse össze. A felperes 14:59-kor kelt válaszüzenetében jelezte, hogy otthon lesz és várja a futárt. Az alperes az eszközök visszavétele érdekében a betéti társaság1 Bt.-nek adott megbízást. A fuvarlevél szerint 2020. április 7-én, vagyis az előre megbeszélt napon 10 óra 50 perc és 11 óra között a futár megkísérelte az eszközök visszavételét a felperestől, azonban eljárása eredménytelen maradt.

[5] A híváslisták szerint személyl a visszavétel megkísérlése előtti percekben és a kézbesítés közben is felhívta telefonon a felperest, azonban a felperes a hívást nem fogadta. A per adatok szerint a felperessel a futár is megpróbált telefonon kapcsolatba lépni, azonban ez is eredménytelen maradt.

[6] A felperes 2020. április 7-én 13:53-kor küldött üzenetet közvetlen vezetőjének, amelyben a futár érkezésének várható időpontjára kérdezett rá, egyben azt sejtette, hogy végig otthon tartózkodott és egy új visszavételi időpont közlését kérte. A közvetlen vezető 2020. április 8-án 16:39-kor küldött sms-t a felperes részére azzal, hogy 2020. április 14-én a futár ismét megkísérli az eszközök visszavételét. A felperes az alperes üzenetére nem válaszolt.

[7] Az alperes 2020. április 14-én 11 óra 50 perc és 12 óra 05 perc között futár útján ismételten megpróbálta az eszközök visszavételét. A kézbesítési kísérlet időtartama alatt a közvetlen vezető és a futár is több ízben hívta a felperest, aki a hívást nem fogadta.

[8] Az alperes 2020. április 17-én levélben szőlította fel a felperest arra, hogy a nála lévő és a munkavégzéshez szükséges eszközöket, így a mobiltelefont, a laptopot, az AirPlus bankkártyát, valamint ezek kiegészítőit a felszólításról történő tudomásszerzést követő második munkanap végéig a munkáltató székhelyére juttassa el. A felszólítólevél tartalmazta, hogy a felperes 2020. március 1-től keresőképtelen állományban van, rendelkezésre állás és munkavégzési kötelezettség nem terheli, ebből eredően indokolatlan, hogy a munkáltató tulajdonában álló munkavégzéshez szükséges eszközök a birtokában legyenek. Figyelemmel arra, hogy a munkáltató korábban két, előre egyeztetett alkalommal is megkísérelte az eszközök visszavételét, azonban a felperes azokat nem adta vissza, ezért került sor a felszólító levél megírására.

[9] A felperes a munkáltatótól származó felszólító levelet kézhez vette, azonban a munkáltató által megjelölt eszközöket nem adta vissza.

[10] A felperes 2020. április 20-án angol nyelvű levelet írt személy2 részére és az elektronikusan megküldött levelet kézbesíteni rendelte az alperes két további vezetőjének, az alperes anyavállalatánál dolgozó német munkatársnak, valamint további, az alperes számára ismeretlen személyeknek. A felperes az angol nyelvű levélben kifogásolta a munkáltató eljárását, állította, hogy zaklatásnak van kitéve, kifejezetten ilyenként megjelölve a közvetlen felettes magatartását.

[11] Az alperes munkáltató 2020. április 23-án kelt intézkedésével a felperes munkaviszonyát azonnali hatállyal megszüntette. Intézkedése indoklásában utalt arra, hogy a felperest a keresőképtelenség idején is terheli a munkáltatóval és a munkatársaival kapcsolatos együttműködési kötelezettség, melyet több alkalommal szándékosan, jelentős mértékben megszegett. A felperes hibájából elmaradt kézbesítés költségeinek generálásával szándékosan kárt okozott a munkáltatónak. A fentiekén túl a felperes válaszelevelében olyan hangnemet használt, amely a munkaviszony fenntartását szintén lehetetlenné tette.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

[12] A felperes a keresetében a munkaviszonya jogellenes megszüntetése jogkövetkezményeként 2020. május 1-től 2021. február 28-ig terjedő időszakra elmaradt jövedelemből eredő kártérítés jogcímén 6 037 000 forint megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Álláspontja szerint az eszközök visszavételének sikertelensége nem volt neki felróható. Az általa küldött levél tartalmával összefüggésben előadta, hogy az nem volt sértő, bántó és nem tartalmazott olyan szövegrészeket, amelyek indokoltá tették volna a munkaviszonya azonnali hatályú megszüntetését.

[13] Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a felperes megsértette az együttműködését kötelezettségét, amikor magyarázat és indokolás nélkül meghíúsította az eszközök átvételét.

Az első- és másodfokú bíróság határozata

[14] A Fővárosi Törvényszék a 16.M.70.905/2020/50. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest 300 000 forint jogtanácsosi munkadíj és 7 500 forint + áfa fordítási költség, továbbá 362 220 forint eljárási illeték megfizetésére.

[15] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 6. § (4) bekezdése, 52. § (1) bekezdés e) pontja, valamint 78. § (1) bekezdése alapján vizsgálta. Megállapította, hogy a felperes a perben nem vitatta, hogy a

munkáltatónak jogában állt a munkavégzéshez szükséges eszközöket visszakérni. A tárgyaláson tett nyilatkozatában elismerte, hogy a munkáltató az eszközök visszaszolgáltatásával kapcsolatban sms és e-mail üzeneteket küldött, telefonhívásokat kezdeményezett továbbá a futár megjelent a lakóhelyén, ugyanakkor azt állította, hogy az üzeneteket, e-maileket és a telefonokat nem észlelte. Az elsőfokú bíróság a felperes ezen nyilatkozatát életszerűtlennek találta, mivel a felperes az alperes által biztosított telefont bizonyítottan használta, többek között a 2020. április 7-i és az április 14-i futár megjelenését megelőzően és azt követően is. Teljesen valószínűtlennek ítélte ezért azt a felperesi állítást, hogy nem észlelte vagy nem látta a neki küldött üzeneteket, illetve a hozzá intézett telefonhívásokat.

[16] A törvényszék a felperes terhére értékelte azt is, hogy a 2020. április 7-i és 2020. április 14-i futár megjelenését követően és a felszólító levél kézhezvétele után semmit nem tett annak érdekében, hogy az eszközöket visszaszolgáltassa az alperesnek. A 2020. április 20-án kelt e-mailben is csupán azt részletezte, hogy zaklatásnak tekinti a munkáltató sms-eit és telefonhívásait.

[17] Az elsőfokú bíróság egyetértett az alperes azon érvelésével, hogy a felperes az együttműködési kötelezettségét megszegte azzal, hogy a vele egyeztetett időpontban és helyen a munkáltató kérésének megfelelően nem adta át az eszközöket a futárnak, és ezek eredménytelenségét követően a felszólításnak sem tett eleget.

[18] A 2020. április 20-án küldött e-mail szövegét a törvényszék - az alperes álláspontjával egyezően - szokatlan hangvételűnek értékelte. A felperes szóhasználata a levélben nem volt szokványos, nem illeszkedett az alperes vállalati kultúrájába. Ugyanakkor az elsőfokú bíróság hangsúlyozta, hogy csupán az e-mail alapján a jogviszony azonnali hatályú megszüntetésének nem lett volna helye.

[19] A felperes fellebbezése alapján eljáró Fővárosi Ítéltábla az 1.Mf.31.108/2022/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és kötelezte az alperest 6 037 000 forint kártérítés, és ezen összeg 2021. június 1-től a kifizetésig számított késedelmi kamata, 301 850 forint elsőfokú és 150 925 forint másodfokú perköltség megfizetésére. Kötelezte az alperest az állam részére 362 220 forint eljárási és 482 960 forint fellebbezési illeték megfizetésére.

[20] A másodfokú bíróság megállapította, hogy a perben az Mt. 78. § (1) bekezdése alapján az alperesnek kellett bizonyítani, hogy a felperes a munkaviszonyából származó lényeges kötelezettségét szándékosan vagy súlyos gondatlansággal jelentős mértékben megszegte vagy egyébként olyan magatartást tanúsított, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenné tette.

[21] Kiemelt jelentőséget tulajdonított annak, hogy a felperes a perbeli időszakban keresőképtelen volt, ezért az Mt. 55. § (1) bekezdés a) pontja alapján mentesült a rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettsége alól. Álláspontja szerint az alperes nem konkrét időpontot vagy rövid időtartamot jelölt meg az eszközök átadására, hanem 2020. április 7-én egész délelőttöt, április 14-én pedig az egész napot jelölte ki a futár érkezésére. A felek egybehangzó nyilatkozata szerint a felperes családi házában lakott, a becsatolt alaprajz tanúsága szerint az ingatlan ugyan rendelkezett utcára néző ablakokkal, azonban csengővel nem.

[22] A másodfokú bíróság egyetértett a felperes azon fellebbezési érvelésével, hogy a munkáltató az irányadó jogszabályi rendelkezések alapján nem kötelezhette őt rendelkezésre állásra, ezért nem képezhette az azonnali hatályú felmondás jogszerű indokát, hogy nem észlelte a futár ottlétét és ebben az időszakban a telefonjára érkező hívásokat. Utalt arra is, hogy a munkaszerződésben a felek nem kötöttek megállapodást arra nézve, hogy a felperes a

távolléte esetén köteles a munkáltató e-mailjeit, illetve telefonját folyamatosan figyelemmel kísérni. Következtetése szerint az irányadó tényállás alapján nem állapítható meg, hogy a felperes a munkaköri kötelezettségét akár szándékosan, akár súlyos gondatlansággal megszegte, ezért a felmondás indoka nem volt valós és okszerű.

[23] Az ítélet tábla álláspontja szerint a felperes nem sértette meg az alperes belső szabályzatát avval, hogy az angol nyelven írt levelét másolatban más személyeknek is megküldte. A felperes által használt hangnem nem volt bántó, kizárólag az általa észlelt jelenségeket kifogásolta a munkáltató felé.

[24] A felperes az eljárásban nem vitatta, hogy az alperesnek bármely időpontban joga volt az eszközök visszavételére, azonban a munkáltató nem bizonyította, hogy a felperes magatartásával szándékosan megsértette az együttműködési kötelezettségét. E kötelezettségzegés a másodfokú bíróság álláspontja szerint akkor lett volna megállapítható, ha a munkáltatóval pontosan megállapodnak az átadás időpontjában és ennek ellenére a felperes nem tesz eleget az eszközök átadásának.

[25] A másodfokú bíróság az ítélet megváltoztatására figyelemmel a kereset összecszerűségére is bizonyítást folytatott le. Megállapította, hogy a felperes a kárenyhítési kötelezettségének eleget tett, ezért az érintett időszakra nézve az alperest a kereset szerint marasztalta.

A felülvizsgálati kérelem és felülvizsgálati ellenkérelem

[26] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan az ügyben eljáró első-, vagy másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat meghozatalára történő utasítását, valamint a felperes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költségben történő marasztalását kérte.

[27] Álláspontja szerint a jogerős ítélet az Mt. 6. § (2) és (4) bekezdésébe, 52. § (1) bekezdésébe, 55. § (1) bekezdésébe, továbbá a 78. § (1) bekezdésébe ütközően jogszabálysértő, továbbá ellentétes a Kúria (Legfelsőbb Bíróság) BH1999.573. számon közzétett Mfv.I.10.037/1998. és a BH2021.24. szám alatt közzétett Mfv.X.10.074/2020. számú határozataival.

[28] Az alperes álláspontja szerint a jogerős ítélet téves jogértelmezéssel összemossa a munkavállaló együttműködési és rendelkezésre állási kötelezettségét. Az ítélezési gyakorlatban a feleket kölcsönösen terhelő, az Mt. 6.§ (2) bekezdésével alapelvi szintre emelt és a munkavállaló kötelezettségeként az Mt. 52. § (1) bekezdés e) pontjában külön is nevesített együttműködési kötelezettség az ítélezési gyakorlatban is önálló kötelezettséggént jelenik meg, amely kirívóan súlyos esetekben megalapozhatja a munkaviszony azonnali hatályú felmondását. Az együttműködési kötelezettség a munkavállalótól a munkaviszony teljes időtartama alatt elvárt olyan aktív, tevőleges, segítő magatartás, amely a munkáltató érdekeire figyelemmel elősegíti a munkáltató jogainak gyakorlását és kötelezettségeinek teljesítését.

[29] Az alperes érvelése szerint az alapelvi szintű, a munkaviszony valamennyi létszakában mindenkor érvényesülő és mindkét felet terhelő együttműködési kötelezettséghez képest a rendelkezésre állási kötelezettség egy speciális munkavállalói kötelezettség, amely alól maga az Mt. is kivételeket határoz meg 55. §-ában. Az együttműködési kötelezettség, mint a munkajogviszonyt átfogó általános magatartási követelmény, valamennyi jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése során terheli a feleket, tehát nem szünetel akkor sem, ha nem áll fenn foglalkoztatási vagy munkavégzési kötelezettség.

[30] A perbeli esetben a jogerős ítélet annak megállapításával, hogy a munkáltató az irányadó jogszabályi rendelkezések alapján nem kötelezhette a felperest a rendelkezésre állásra, téves jogértelmezéssel összemosza a munkavállaló együttműködési kötelezettségét a rendelkezésre állási kötelezettségével. Ezzel szemben az azonnali hatályú felmondás indoka nem a rendelkezésre állási, hanem az együttműködési kötelezettség megszegése volt, amely abban nyilvánult meg, hogy a felperes a jogellenesen visszatartott eszközöket nem szolgáltatta vissza.

[31] Az események kronológia sorrendje – az elküldött üzenetek és a felperes ezekre adott válasza – alapján megállapítható, hogy a futár és rajta keresztül a munkáltató mindent megtett, ami az adott helyzetben elvárható volt annak érdekében, hogy a felperessel felvegye a kapcsolatot az eszközök visszavétele érdekében. A visszavételi kísérletek sikeréhez csupán az hiányzott, hogy a felperes együttműködési kötelezettségét teljesítse, amelyet azonban szándékosan megtagadott. Az alperes álláspontja szerint, amennyiben a felperes használta a telefonját, nyilvánvalóan látni kellett az arra érkező új üzeneteket és nem fogadott hívásokat. Ez is azt igazolja, hogy a felperes szándékosan hiúsította meg a tárgyak visszavételét.

[32] Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az azonnali hatályú felmondásban foglalt indokolás a tényeket illetően valós. A felperes nem vitatta, hogy az alperesnek bármikor joga volt a munkavégzéshez szükséges eszközök visszakérésére, továbbá a 2020. április 7-én, 14-én a munkáltató és a futár részéről érkezett sms-eket, telefonhívásokat sem. A felperes 2020. április 3-i sms válaszüzenete alapján pontosan tisztában volt azzal, hogy mely napon, mely napszakban küld az alperes futárt. E tényekből az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül vont le azt a következtetést, hogy életszerűtlen, mely szerint a felperes nem vette észre a telefonhívásokat, sms-eket és egyéb értesítéseket. Mindez pedig az együttműködési kötelezettség súlyos megsértését jelentette.

[33] Az alperes álláspontja szerint a másodfokú bíróság alaptalanul tulajdonított jelentőséget a felperes keresőképtelenségének. A felperest - állítása szerint - a keresőképtelensége nem akadályozta az alperes által az együttműködési kötelezettség körében elvárt magatartás teljesítésében. Nyilatkozatából az is kiderül, hogy nem az alperes kötelezte a felperest otthontartózkodásra, betegállománya semmilyen fizikai korlátot nem jelentett a perbeli cselekmények szempontjából, sőt épp a betegállománya szolgáltatta az okot arra, hogy otthon maradjon. Mindezekkel szemben téves és a következetes bírói gyakorlatnak teljesen ellentmondó a jogerős ítélet azon megállapítása, hogy a keresőképtelenség, a betegség mértékétől függetlenül, önmagában védeltséget ad a munkavállalónak. Az alperes nem értett egyet a jogerős ítélet azon megállapításával sem, amely a terhére értékelte, hogy nem konkrét időpontot vagy rövid időtartamot jelölt meg az eszközök átadására. A peradatokból egyértelműen megállapítható, hogy a 2020. április 7-i futár érkezését és várható időpontját a felperes előzetesen kifejezetten visszaigazolta és soha nem jelezte, hogy a futár érkezésének várható időpontját pontosítani szeretné.

[34] Az alperes álláspontja szerint a felperes magatartása az Mt. 6. § (2) bekezdésében szabályozott jóhiszeműség és tisztesség követelményét is sérti, mert az alperes okkal bízhatott abban, hogy miután a felperes visszaigazolta a megadott időpontban történő otthontartózkodását, az ellen kifogást nem emelt, egyetért az eszközök visszaszolgáltatására felajánlott időponttal és ennek érdekében együttműködik a munkáltatóval. Kiemelte, hogy a felperes a futár második visszavételi kísérletére előre jelzett időponttal szemben sem élt kifogással és nem kérte az időpont módosítását. Utalt arra is, hogy a perbeli időszakban a covid járvány miatt kijárási korlátozás volt érvényben, az akkor hatályos 71/2020. (III. 27.) Korm. rendelet 3. §-a értelmében a lakóhely elhagyására csak a rendeletben meghatározott alapos indokkal kerülhetett sor. Tekintettel arra, hogy a felperes betegállományban tartózkodott otthon, tehát munkát nem végzett és saját nyilatkozata szerint orvosi kezelésekre

sem járt, az alperes okkal feltételezhette, hogy a felperes a megjelölt kézbesítési időpontban otthon tartózkodik. Mindebből következően megalapozatlan az az állítás, miszerint az alperes kötelezte volna a rendelkezésre állásra a felperest, hiszen saját betegszabadsága, önálló döntése és a covid miatt életben lépő kijárási korlátozás miatt tartózkodott otthon, nem pedig azért, hogy az alperes vélt munkáltatói utasításának eleget tegyen.

[35] Okszerűtlen és túlzó a másodfokú bíróság azon megállapítása is, hogy a felek a munkaszerződésben nem kötöttek megállapodást a felperes távolléte esetén történő e-mail és telefonhívás fogadási kötelezettségére. Az alperes nem várta el a felperestől, hogy a munkáltató e-mailjeit, illetőleg a telefonját távolléte alatt általánosságban véve folyamatosan figyelje, sőt arra kérte, hogy ezeket az eszközöket szolgáltatassa vissza. Az Mt. alapelveként rögzített, a felekre vonatkozó együttműködési kötelezettsége lényegéből az következik, hogy a feleknek nem kell a munkaszerződésben külön megállapodniuk azok alkalmazásáról.

[36] Téves a másodfokú bíróság álláspontja, hogy a felperes kizárólag akkor sértette volna meg az együttműködési kötelezettségét, ha a munkáltatóval pontosan megállapodnak az átadás időpontjában, és bár észleli a futár jelenlétét, de szándékosan nem adja át az eszközöket. A felperes perben tett saját nyilatkozatai e körben egymásnak ellentmondóak voltak, mert egyfelől további egyeztetéseket tartott volna szükségesnek (2021. december 2-i tárgyalási jegyzőkönyv), másfelől úgy nyilatkozott, hogy vezetője ingerült hangnemű kommunikációja miatt 2020. április 7-től kezdve nem használta a céges telefont (keresetlevél 3. oldal 2. bekezdés). E két nyilatkozatból levonható az a következtetés, hogy a felperes szándékosan hiúsította meg az eszközök visszavételét, hiszen ha maga is úgy vélte, hogy további egyeztetésre volt szükség a visszaadás tárgyában, akkor azáltal, hogy szándékosan elvágta a telefonos és e-mail kommunikáció útját, ő maga hiúsította meg a visszaadás megszervezését.

[37] A felperes saját elfogadhatatlan, az alperes szervezetén belüli kommunikáció általános szintjének és Megfelelősségi Kézikönyvnek nem megfelelő hangvételű, alaptalanul vádaskodó és személyeskedő stílusban megírt 2020. április 20-i levele valótlán megállapításokat tartalmaz, mivel életszerűtlen, hogy zaklatásnak élt meg olyan telefonhívásokat, amelyet saját elmondása szerint nem is észlelt. A fentiekből okszerűen és észszerűen nem vonható le más következtetés, minthogy a felperes rosszhiszeműen, együttműködési kötelezettségét szándékosan megszegve járt el a munkaeszközök visszaadásának megtagadásával.

[38] Az alperes álláspontja szerint továbbá a felperes azon magatartása, hogy nem szolgáltatta vissza az alperes tulajdonában álló munkaeszközöket, sérti a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 5:13. §-ában rögzített tulajdonjogot is és akár büntetőjogi relevanciával is bírhat, megvalósíthatja a Btk. 372. §-ában rögzített sikkasztás törvényi tényállását.

[39] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását és az alperes felülvizsgálati eljárási költségben való marasztalását kérte.

[40] Álláspontja szerint a jogerős ítélet érdemben helyes, jogilag megalapozott. A másodfokú bíróság a megállapított tényállásból a jogszabályoknak megfelelő következtetésre jutott, ezért a jogerős ítélet nem jogszabálysértő.

[41] Az alperes megalapozatlanul hivatkozott az Mt. 6. § (2) és (4) bekezdése, az Mt. 52. § (1) bekezdése, 55. § (1) bekezdése és 78. § (1) bekezdése megsértésére. Felülvizsgálati kérelmében nem tesz különbséget a keresőképtelenséggel érintett és avval nem érintett időszakok között, téves álláspontja szerint a felperest a keresőképtelensége időtartama alatt is az általános szabályok szerint terhelték a munkaviszonyból eredő kötelezettségek. A felperes álláspontja szerint az alperes a keresőképtelenség ideje alatt is jogosult volt az eszközök

visszavételére, ezen jogának gyakorlása azonban nem terjedhetett addig, hogy a felperest rendelkezésre állásra és a munkáltató érdekében aktív tevékenység folytatására kötelezze.

[42] Nem volt releváns, hogy az alperes milyen okból kérte vissza az eszközöket, a fennálló munkaviszonyra tekintettel azok jogszerűen voltak a felperes birtokában, azokkal nemrendelkezett sajátjaként, át kívánta adni az alperesnek.

[43] Az azonnali hatályú felmondásnak nem lehet jogszerű indoka, hogy a felperes nem észlelte a futár érkezését figyelemmel arra is, hogy határozottan, írásban kérte az alperest a pontos időpont előzetes közlésére.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

[44] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint megalapozott.

[45] A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között, a megjelölt jogszabálysértések alapján vizsgálta.

[46] A perben nem vitatott tényállás szerint a táppénzes betegállományban lévő felperes a munkáltató többszöri megkeresése alapján előre jelzett, részben általa is visszaigazolt időpontokban nem szolgáltatva vissza az alperes tulajdonában, de az ő birtokában lévő, a munkavégzéshez biztosított eszközöket. Az alperes az azonnali hatályú felmondását az Mt. 52. § e) pontjában foglalt együttműködési kötelezettség többszöri, szándékos és jelentős mértékű megszegésére, a futárszolgálat igénybevételéből származó, a felperes által okozott szándékos kárra, valamint a felperes válaszelevelében használt hangnemre alapította.

[47] Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján arra a következtetésre jutott, hogy a felperes az együttműködési kötelezettségét megszegte azzal, hogy a vele előre egyeztetett időpontban és helyen a munkáltató kérésének megfelelően nem adta át az eszközöket a futárnak. Ezzel szemben a jogerős ítélet a felperes eszközök átadását megghiúsító magatartását - keresőképtelenségére figyelemmel a rendelkezésre állási kötelezettség hiányában - nem értékelte a munkaköri kötelezettség szándékos vagy súlyos gondatlansággal történő megszegésének, ezért következtetése szerint az azonnali hatályú felmondás jogellenes volt.

[48] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében helytállóan hivatkozott arra, hogy a másodfokú bíróság a felperes magatartását szankcionáló munkáltatói intézkedés jogellenességét nem az azonnali hatályú felmondásban is hivatkozott együttműködési kötelezettség megsértésének hiányából, hanem – a felperes keresőképtelenségére hivatkozva – az Mt. 55. § (1) bekezdés a) pontja szerinti rendelkezésre állási kötelezettség alóli mentesülésből vezette le.

[49] A munkavállaló alapvető kötelezettségeit az Mt. 52. § (1) bekezdése tartalmazza. E jogszabályhely b) pontjában foglalt rendelkezésre állási kötelezettség azonban a munkavállalót csak munkára képes állapotban terheli, amelyet az ezen kötelezettség alóli mentesülést szabályozó Mt. 55. § (1) bekezdése a) pontja tételesen is rögzíti. Nem volt vitatott, hogy a felperes a perbeli időszakban táppénzes betegállományban volt, így nem csupán a munkavégzési, hanem a rendelkezésre állási kötelezettsége alól is mentesült.

[50] Az azonnali hatályú felmondásban nevesített, az Mt. 52. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt együttműködési kötelezettség azonban a munkavállalót nem kizárólag munkára képes állapotában, hanem a munkaviszonya fennállásának teljes időtartama alatt terheli. Mindezt megerősíti az Mt. 6. § (2) bekezdésében a munkaviszony mindkét alanyára vonatkozó, alapvető rendelkezés is, amely az együttműködési kötelezettség mellett a jóhiszemű és tisztességes joggyakorlást is a munkaviszony alanyainak kötelezettségévé teszi.

[51] A nem vitatott tényállás alapján a felperes részére a munkaviszony kezdetekor átadott eszközök visszaszolgáltatására az alperes több alkalommal felszólította a felperest, e körben a felek egymással kommunikáltak és a felperes maga is visszaigazolta hajlandóságát az együttműködésre. Az első, 2020. április 3-án 15:28-kor és 16:08-kor elküldött alperesi üzenetre a felperes 16:11-kor ugyanezen a napon válaszolt és a kért eszközök mellett felhívta a munkáltató figyelmét arra, hogy az augsburgi kártyát is hajlandó visszaszolgáltatni, csupán az átvételi bizonylaton ennek feltüntetését kérte. Az alperes 2020. április 6-án ezt követően a következő nap délelőttjét jelölte meg az eszközök átadásra, amelyre a felperes ugyanezen a napon válaszolt egyetértését kifejezve és jelezve, hogy otthon lesz és várja a futárt. Ezzel szemben azonban a jelzett délelőtti időpontban történő megérkezésekor a munkáltató és a futár sem tudott kapcsolatba lépni a felperessel, így az eszközök visszaszolgáltatása megghiúsult. Az, hogy a felperes a kézbesítés eredménytelenségéről tudomást szerzett, saját, április 7-én 13:53-kor küldött üzenete is alátámaszt, amelyben maga kérte új visszavételi időpont meghatározását. Erre a munkáltató részéről a 2020. április 8-án megküldött üzenetben került sor, amelyben az alperes április 14-ét jelölte meg, majd az időpontot a kézbesítés napján is megerősítette, illetőleg a futár ottlétekor telefonon kívánt kapcsolatba lépni a felperessel. A felperes ugyanakkor erre a hívásra már nem válaszolt, azt nem fogadta.

[52] A perben azt nem lehetett kétséget kizáróan bizonyítani, hogy a felperes észlelte a futár érkezését, tény azonban, hogy április 14-től nem kereste a munkáltatót az eszközök visszaszolgáltatása érdekében és az április 17-ei írásbeli felszólításnak sem tett önként eleget. Ezek mellett az április 20-án megírt angol nyelvű levelében használt kifejezés, miszerint a munkáltató eljárása folytán zaklatásnak van kitéve, közvetve éppen azt támasztja alá, hogy az együttműködési kötelezettségének nem kívánt eleget tenni, az eszközök visszavételét szándékosan megghiúsította.

[53] Ebből következően az elsőfokú bíróság az átvételi kísérletek felperes által sem vitatott kronológiai sorrendje alapján a felperes saját nyilatkozata és a bizonyítási eljárásban rendelkezésre álló egyéb adatokból jogszabálysértés nélkül vont le következtetést arra, hogy a felperes a munkaviszony alapján őt terhelő együttműködési kötelezettségének szándékosan nem tett eleget. Ezt igazolja a többszöri üzenetváltás, az alperes többszöri felszólítása, a felperes ennek látszólagos elfogadásáról szóló válaszai, valamint a tárgyaláson tett saját nyilatkozata is. A felperes ezen magatartása ellentétes az Mt. 6. § (2) bekezdés utolsó mondatában megfogalmazott magatartási követelménnyel is, mivel az előzetes üzenetváltások alapján a felperes joggyakorlása szemben állt azon korábbi magatartásával, amelyben az alperes okkal bízhatott. A felperes sem az időpontegyeztetések során, sem a bírósági eljárásban nem hivatkozott arra, hogy betegsége vagy más körülmény akadályozta az alperessel egyeztetett időintervallumon belül az eszközök visszaszolgáltatását, okszerű magyarázatát nem adta annak, hogy erre utóbb miért nem került sor a részéről.

[54] Az együttműködési kötelezettség a munkaviszony alanyait a munkaviszony teljes időtartama alatt terheli. Egyes, a munkaviszony teljesítésével kapcsolatos kötelezettségek nem csak a munkára képes állapotban, hanem tartós távollét vagy keresőképtelenség alatt is fennállnak. Ezen esetkörökhöz tartozhat a covid járvány időszaka alatt a munkáltató azon indokolt igényének teljesítése is, hogy az otthon tartózkodó, táppénzes betegállományban lévő felperes az általa nem használt, de más munkatárs részére hasznos informatikai eszközöket visszaszolgáltassa. A felperes a munkáltató ezirányú megkeresését először nem kifogásolta, látszólag együttműködését fejezte ki, ugyanakkor előzetes ígérete ellenére a vállalt visszaszolgáltatásnak nem tett eleget. Az átvételi kísérletek megghiúsulására és az önkéntes teljesítés elmaradására okszerű magyarázattal nem szolgált, ezért az alperes az együttműködési kötelezettség szándékos és jelentős mértékű megszegésére tekintettel közölt azonnali hatályú felmondása nem volt jogellenes.

[55] Mindezek alapján a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Záró rész

[56] A pervesztes felperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes első-, másodfokú és a felülvizsgálati eljárás költségének megfizetésére.

[57] A Kúria tájékoztatja a felperest, hogy az első-, másodfokú és felülvizsgálati illetéket

- az állami adó és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell megfizetnie,
- az illeték megfizetése a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé,
- a megfizetés során közleményként fel kell tüntetni: a Kúria megnevezését, a kúriai ügyszámot, és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

[58] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a 2023. február 8. napján megtartott tárgyaláson bírálta el.

[59] Az ítélet ellen a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Budapest, 2023. február 8.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró, Dr. Tanczos Rita s.k. bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró